



REVISJONSRAPPORT

GLENCORE NIKKELVERK AS
Vesterveien 31
4613 Kristiansand S

Oslo, 15. mai 2017

Deres ref.:
Björg Kari Haugland

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/9
Saksbehandler:
Tone Line Fossnes

Revisjonsrapport: Revisjon ved Glencore Nikkelverk Kontrollnummer: 2017.029.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Björg Kari Haugland

Fra Miljødirektoratet:
Tone Line Fossnes

Andre deltagere fra virksomheten:
Hege Stubberud

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Alexander Kristiansen
Helga Lassen Bue

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Glencore Nikkelverk under sluttmøtet 12. mai 2017. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 8. - 12. mai 2017. Rapporten er å anse som endelig. Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under revisjonen:

Avvik:

- Virksomhetens dokumentasjon for anlegg med fluorgass har enkelte mangler
- Virksomheten har enkelte mangler ved utslippskontrollen
- Virksomheten har ikke gjennomført basiskarakterisering og verifikasjon av avfall til deponi
- Virksomheten mangler et system for substitusjon av helse- og miljøfarlige kjemikalier

Avvik er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten. Glencore Nikkelverk må sende en skriftlig bekreftelse innen 1. september 2017 som dokumenterer at avvik er rettet. Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

15. mai 2017	Tone Line Fossnes	Einar Knutsen
dato	kontrollør Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder ved miljøvernavdelingen
- Kristiansand kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: GLENCORE NIKKELVERK AS	
Organisasjonsnr.: 871685762	Eies av: 911575787
Bransjenr. (NACE-kode): 24.450 - Produksjon av ikke-jernholdige metaller ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Glencore Nikkelverk	Anleggsnr.: 1001.0099.01
Kommune: Kristiansand	Fylke: Vest-Agder
Anleggsaktivitet: Metallurgisk industri	Gebysats: 2
Tillatelse gitt: 18. desember 2003	Sist endret: 16. oktober 2015

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Tilsynet er gjennomført i medhold av Forurensningsloven § 48, Produktkontrollloven § 8 og Storulykeforskriften § 4.

Revisjonens tema

- Styringssystem
- Utslipp til luft
- Utslipp til vann
- Avfall
- Energistyring
- Storulykke
- Kjemikalier
 - REACH
 - Fluorgassanlegg

Rapporten omhandler avvik som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Glencore Nikkelverk plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Glencore Nikkelverk innen 1. september 2017 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Tone Line Fossnes.

4. Gebyr for revisjonen

Glencore Nikkelverk er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 2 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 7. mars 2017). Dette betyr at dere skal betale kr. 157 500,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 20. mai 2017. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Miljødirektoratet fant følgende avvik ved revisjonen:

Avvik 1

Virksomhetens dokumentasjon for anlegg med fluorgass har enkelte mangler

Avvik fra:

- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) kapittel 6a, jf. forordning (EF) nr. 842/2006 om visse fluorholdige klimagasser (f-gassforordningen), artikkel 3, punkt 6
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5 annet ledd, punkt 7

Kommentarer:

Utstyr som inneholder fluorholdige gasser (f-gass) mellom 3 til 30 kg skal lekkasjetestestest minst en gang per år. For utstyr som inneholder f-gass skal service og vedlikehold gjøres av sertifisert firma. Lekkasje skal repareres så snart som mulig og ny test utføres innen 1 mnd. Det skal føres logg/utstyrshistorikk og denne skal legges fram for myndighetene ved forespørsel.

Virksomheten opplyser at de har 44 anlegg som inneholder 3 kg eller mer f-gass. Virksomheten har avtale med sertifisert firma for service og vedlikehold av anleggene og gjennomfører årlig kontroll av f-gassanleggene. De opplyser at det har blitt utført service på anleggene sist i 2016, men servicereportene fra dette tilsynet kunne ikke fremlegges under revisjonen.

Det er ikke utarbeidet en utstyrshistorikk for hvert anlegg, men virksomheten opplyser om at de er i gang med å utarbeide dette i SAP.

Glencore Nikkelverk mangler en beskrivelse i internkontrollen om hvordan krav i f-gassforordningen overholdes.

Avvik 2

Virksomheten har ikke gjennomført basiskarakterisering og verifikasjon av avfall til deponi

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven datert 18. desember 2003, sist endret 24. januar 2013, punkt 7.2 Krav til eget deponi for farlig avfall
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), § 9-11 Mottak av avfall, jf. vedlegg II punkt 1.1 og punkt 1.3.

Kommentarer:

I henhold til avfallsforskriften skal den driftsansvarlige sørge for at det ved mottak foretas kontroll av avfall til deponi i samsvar med vedlegg II til kapittel 9 i avfallsforskriften. I vedlegg II punkt 1.1 er det angitt at avfallsprodusenten skal sørge for at det er gjennomført en basiskarakterisering av avfallet før deponering finner sted. Punkt 1.3 i vedlegg II angir at dersom avfallet oppstår jevnlig, skal avfallsprodusenten sørge for at avfallet minimum årlig blir verifisert blant annet mot testing av utlekkingspotensial.

For slam fra filterpressene som deponeres har bedriften foretatt analyse av metallinnholdet. Utførte analyser anses ikke som tilstrekkelig basiskarakterisering eller verifisering.

Avvik 3

Virksomheten har enkelte mangler ved utslippskontrollen

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven datert 18. desember 2003, sist endret 24. januar 2013 Punkt 11.2 Målinger av utslipp og rapportering og punkt 10.3 Vedlikeholdsplikt

Kommentarer:

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å forebygge andre utslipp skal virksomheten sørge for et tilstrekkelig vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Systemer/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

Virksomheten har en vannmengdemåler ved Bryggebakken som ikke er lagt inn virksomhetens vedlikeholdssystem.

I følge tillatelsen skal virksomheten ha utarbeidet og gjennomføre et program for kontrollmåling av utslipp til omgivelsene. Kontrollen av utslipp skal være representative for virksomhetens faktiske utslipp. Måleprogrammet skal inngå i internkontrollsystemet.

Dagens måleprogram er ikke i henhold til krav til måleprogram. Virksomheten har ved tilsynet opplyst at de er i en prosess med å revidere sitt måleprogram og at dette vil foreligge etter at revidert tillatelse er gitt fra Miljødirektoratet.

Avvik 4

Virksomheten mangler et system for substitusjon av helse- og miljøfarlige kjemikalier

Avvik fra

- Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven datert 18. desember 2003, sist endret 24. januar 2013, punkt 5 Kjemikalier og råstoffer og 10.1 Internkontroll
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven), § 3a

Kommentarer:

Substitusjonsplikten går ut på at virksomhet som bruker produkt med innhold av kjemisk stoff som kan medføre miljøforstyrrelse eller helseskade skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Virksomheten har et kjemikalieutvalg som er beskrevet i internkontrollen og en dokumentert prosedyre for å vurdere nye kjemikalier som ikke har vært i bruk tidligere. Virksomheten opplyser at kjemikalieutvalget brukes, men ikke i alle tilfeller.

Virksomheten gjennomfører ikke systematisk vurdering av sine kjemikalier f.eks. hjelpekjemikalier med tanke på substitusjon.

Virksomheten mangler en dokumentert system i internkontrollen som sikrer at de gjør substitusjonsvurderinger i henhold til kravene i produktkontrollloven og tillatelsen.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Andre forhold

Energi

Virksomheten er sertifisert etter NS-EN ISO 50001 siden 2016.

Storulykke

Oppfølging av siste storulykketilsyn ved DSB, rapport datert 7.12.2016:

Avvik 1: Virksomheten har ikke fulgt opp gjentakende avvik i tilstrekkelig grad når det gjelder overfylling og lekkasjer i bla. KL og ML avdelingene.

Virksomheten redegjorde for tiltakene beskrevet i svar på tilsynsrapporten til DSB under revisjonen.

Avvik 2: Virksomheten mangler tegninger for prosesser/utstyr (Piping and instrumentation diagram -P&ID)

Ingen oppfølging ble foretatt under revisjonen.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 31. mars 2017: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
- Åpningsmøte 8. mai 2017: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 8. mai 2017 til 12. mai 2017.
 - 18 personer ble intervjuet
 - Befaringer, blant annet av målestasjoner
- Avsluttende møte 12. mai 2017: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om begrensnig i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om deklarerig av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften)
- Forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter (biocidforskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnig av kjemikalier (REACH)
- Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Miljødirektoratet

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Glencore Nikkelverk, 8. - 12. mai 2017

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Rådgiver ytre miljø	X	X	X	X
Sikkerhetssjef		X	X	X
Verneleder		X	X	X
Operational Exc.	X	X	X	X
Prosessmetallurg		X	X	X
Prod. Dir.		X	X	X
FoU dir.		X		X
Leder PSM		X	X	X
Drift. Ing. el-fors.			X	
Leder FoU		X	X	X
Laboratoriesjef		X	X	
Leder ytre miljø	X	X	X	X
Adm Dir		X		X
Avd. leder våtsiden			X	X
Dir HMS & Kvalitet				X
Driftsleder Service &eiendom			X	
Vedlikeholdsingeniør				X
Leder utstyrsinspeksjon			X	X
Yrkeshygeniker			X	
Formann ML/knuseri			X	
Driftsansvarlig ventilasjon/varme/kjøling			X	
Leder prosessikkerhet			X	

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Tone Line Fossnes, revisjonsleder

Alexander Kristiansen, revisor

Helga Lassen Bue, saksbehandler

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Glencore Nikkelverk, 8. - 12. mai 2017

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende (for eksempel fra virksomhetens prosedyresamling):

- Utslippspunkter luft
- Statusrapport miljø Q4 2016
- Kjøleanlegg GNN siste versjon 2017 17 04
- Service kjøleanlegg
- Prosedyre Reach og CLP
- Prosedyre for å identifisere vesentlige miljøaspekter
- Prosedyre for å identifisere miljøaspekter
- Prosedyre for rapportering og granskning av skader og nestenulykker
- Prosedyre eksport - import av farlig avfall
- Prosedyre avfallshåndtering
- Oversikt over HSP brytere med SF6 gass
- Organisasjonskart ytre miljø, BHT, HMS & kvalitet
- Organisasjonskart bedriften
- Måleprogram sjø
- Måleprogram luft
- Miljøaspekter
- Melderutiner for akuttutslipp
- Kjøleanlegg GNN siste versjon 2017 17 04
- Flytskjema KLA-prosessen
- Energiledelse
- Energibudsjetten
- Energi baseline
- Arbeid knyttet til tankforskriften
- Sikkerhetsdatablad produkt
- Beskrivelse kjemikalieutvalg
- Analyserapporter, utslippsmålinger
- Ringestrappporter
- Sertifiseringssertifikater F-gass
- SAP utskrifter vedlikehold
- Deklarasjonsskjema farlig avfall